

УДК 316. 378(73)

DOI: <https://doi.org/10.33216/2220-6310-2019-92-5-135-149>

ІННОВАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ МОВНОЇ ОСВІТИ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН У США НА ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ

О. Є. Креск

ORCID 0000-0003-2218-9548

У статті обґрунтовано сучасні підходи до організації мовної освіти національних меншин в умовах полікультурності американського суспільства, зроблено аналіз організації мовної освіти національних меншин в системі мовної політики в США на початку XXI століття згідно з рядом державних законів: «Америка – 2000: освітня стратегія», «Жодної дитини поза увагою», «Кожен студент досягає успіху» і нормативних документів. Охарактеризовано освітні стандарти у вивченні іноземних мов у XXI столітті. Проаналізовано групи освітніх проблем для дітей із сімей мігрантів, які проживають в США. Надано характеристику організаційно-педагогічних вимог вивчення англійської мови представниками національних меншин.

Оскільки англійська мова виступає у двох ролях – першої мови (рідної) і другої мови (для представників етнічних меншин), побудова справедливої мовної політики в поліетнічному американському соціумі сприяє створенню єдиного мовно-культурного простору, а належність громадян до єдиного мовно-культурного простору формує мовну політику в системі освіти США.

Ключові слова: мовна освіта, мовне розмаїття, плюралістичне суспільство, мовно-етнічна ідентичність, мовна політика, мовна ідеологія, освітні стандарти, національні меншини.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими і практичними завданнями. В умовах інтеграції у світовий освітній простір важливим є раціональне використання зарубіжного педагогічного досвіду. Особливий інтерес становить вивчення досвіду організації мовної освіти національних меншин в США. Оскільки Сполучені Штати – суспільство мовного, культурного, етнічного, расового і релігійного розмаїття, плюралістичне суспільство, в якому багато мов та культур існують разом і стали частиною американської ідентичності, частиною американської громадянської екзистенції, то узагальнення

позитивного досвіду організації мовної освіти національних меншин може бути корисним для нашої держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковане вирішення даної проблеми і на які спирається автор. Мовна освіта національних меншин в США та формування мовної освітньої політики на федеральному та рівнях штатів є підпорядкованою низці державних законів, постанов і програм уряду, доповідей неурядових асоціацій з проблем освіти національних меншин, серед яких важливо зазначити «Закон про захист національної освіти» (National Defense Education Act), «Закон про початкову і середню освіту» (Elementary and Secondary Education Act), «Нація в небезпеці» (Nation at Risk), «Час для результатів» (Time for results), «Америка – 2000: освітня стратегія» (America – 2000: an education strategy), «Національні цілі в освіті» (National education goals panel, national educational goals report: building a nation learner), «Цілі 2000» (Goals 2000), «Жодної дитини поза увагою» (No Child Left Behind Act, 2001), «Гонка до вершин» (Race to the Top, 2009), «Час для реформ» (A Blueprint for reform, 2010), Закон «Кожен студент досягає успіху» (Every Student Succeeds Act (ESSA, 2015) (A First Look at the Literacy of America's Adults in the 21st Century; Goals 2000 : Educate America Act, 1804; No Child Left Behind Act).

У сучасній вітчизняній педагогіці американська система освіти стала об'єктом дослідницької уваги А. Алексюка, Я. Бельмаз, Р. Беланової, Л. Довгань, В. Жуковського, О. Заболотної, С. Запрягаєва, О. Зіноватної, В. Коваленка, О. Коренькової, Т. Кошманової, О. Лещинського, О. Літвінова, С. Лук'янчук, Н. Ничкало, М. Палій, І. Пасинкової, Л. Пуховської, О. Романовського, К. Рибачука, А. Сбруєвої, П. Тадеєва, Н. Теличко, С. Федоренко, Н. Чорної, С. Шумаєвої, М. Шутової та ін.

Теоретичне обґрунтування сучасних підходів до організації мовної освіти національних меншин в умовах полікультурності американського суспільства здійснено такими вченими, як Г. Бейкер (G. Baker), Д. Бенкс (J. Banks), К. Беннет (C. Bennet), Д. Ваврус (D. Vavrus), А. Віллеґас (A. Villegas), Ю. Гарсія (E. Garcia), Ж. Гей (G. Gay), Д. Голлнік (D. Gollnick), П. Горські (P. Gorski), К. Грант (C. Grant), Т. Гуд (T. Good), Д. Гудлед (J. Goodlad), Л. Дарлінг-Геммонд (L. Darling- Gemmond), Л. Дерман-Спаркс (L. Derman-Sparks), Г. Жиру (H. Giroux), Ж. Ірвін (J. Irvine), К. Кларк (C. Clark), Г. Ледсон-Біллінґс (G. Ladson-Billings), П. Макларен (P. McLaren), С. Ньето (S. Nieto), П. Ремсі (P. Ramsey), Д. Садкер (D. Sadker) та М. Садкер (M. Sadker), К. Слітер (C. Sleeter), А. Тідт (I. Tiedt), П. Тідт (P. Tiedt), М. Фуллан (M. Fullan), Е. Холлінс (E. Hollins), К. Цейхнер (K. Zeichner), Ф. Чінн (P. Chinn) та іншими.

Виділення раніше не вирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Науковий аналіз досліджуваної проблеми дав можливість виявити низку суперечностей щодо організації мовної освіти національних меншин на початку XXI століття: між спробами уніфікації курикулуму та диверсифікацією програм мовної освіти національних меншин США; між мовною ситуацією, мовною політикою і ідеологією мовної освіти національних меншин в країні. Усунення зазначених суперечностей потребує теоретико-методологічного обґрунтування проблеми організації мовної освіти національних меншин в системі мовної політики в США.

Мета статті – визначити засади мовної політики в системі освіти США на початку XXI століття.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих результатів. У контексті вивчення теоретико-методологічних засад організації мовної освіти національних меншин у США на початку XXI століття, важливим є розгляд освітніх стандартів на прикладі іноземної мови. Постановою Департаменту освіти США у 1991 р. «Америка – 2000: освітня стратегія» (America – 2000: an education strategy) сформульовані основні напрямки розвитку освіти: удосконалення навчання у всіх школах, підвищення відповідальності вчителів за результати роботи і рівень знань учнів; створення нового покоління шкіл; надання можливості всім, хто закінчив школу, продовжувати освіту; проведення перетворень у всіх ланках суспільства, передусім у родині (зміни в школі неможливі без відповідних змін у суспільстві) (America–2000: an education strategy, 1991).

В Сполучених Штатах англійська мова виступає у двох ролях – першої мови (рідної) і другої мови (для представників етнічних меншин). Тому побудова справедливої мовної політики в поліетнічному американському соціумі сприяє створенню єдиного мовно-культурного простору, а належність до єдиного мовно-культурного простору формує мовну політику в системі освіти США. Одним із завдань, передбачених цим законом, було «...стандарти у вивченні іноземних мов у XXI столітті, які передбачають:

- 1) формування комунікативної компетенції через розвиток міжособистісних, інтерактивних і презентаційних мовленнєвих умінь;
- 2) формування соціокультурної компетенції через розуміння різних аспектів культури країни, мова якої вивчається;
- 3) розвиток міждисциплінарних зв'язків та інформаційної культури засобами іноземної мови;
- 4) порівняльний аналіз іноземної мови й культури з рідною;

5) участь у діяльності багатомовної спільноти у школі і поза нею, готовність до освіти впродовж життя засобами іноземної мови.

Коаліція з чотирьох мовних організацій – Американська рада з навчання іноземних мов (the American Council of the Teaching of Foreign Languages), Американська асоціація вчителів французької мови (the American Association of Teachers of French), Американська асоціація вчителів німецької мови (the American Association of Teachers of German), Американська асоціація вчителів іспанської та португальської мов (the American Association of Teachers of Spanish and Portuguese) – одержала фінансування від Департаменту освіти США і Національного фонду для гуманітарних наук з метою створення стандартів з навчання іноземних мов для усіх класів державної школи (American education at Glance. National Centre for Education Statistics, 1989, p. 89). Комісія в складі одинадцяти осіб взяла на себе зобов'язання протягом трьох років визначити зміст стандартів з навчання іноземних мов. Опублікований документ «Стандарти для вивчення іноземної мови підготовка до XXI століття» (Standards for Foreign Language Learning: Preparing for the 21st Century) (American education at Glance. National Centre for Education Statistics, 1989) представляє єдине уявлення освітян, підприємців, уряду і громадськості про роль навчання іноземних мов в американській освіті. Цей документ використовується учителями, адміністраторами та авторами навчальних планів як на державному, так і на місцевому рівнях з метою вдосконалення процесу навчання іноземних мов у державних школах.

Американська рада з навчання іноземних мов відіграла провідну роль у спільному проекті, який відповідав за розвиток змісту національних стандартів з навчання іноземних мов. Цей проект продовжує діяти, зосереджуючись на стандартах та розвитку програм, які беруть участь у реалізації стандартів по всій країні. У Стандартах вивчення іноземних мов виділено п'ять основних цілей (The five C's of foreign language education):

- спілкування іншою мовою, окрім англійської (Communication);
- отримання знань про інші культури та їхнє розуміння (Culture);
- зв'язок з іншими дисциплінами та набуття інформації (Connection);
- розуміння природи мови і культури через здійснення порівняльного аналізу мови, яка вивчається (Comparison);
- взаємодія в багатомовному суспільстві у своїй країні та у всьому світі (Communities) (Білецька, 2013).

Стандарти у вивченні іноземних мов у XXI столітті передбачають:

1) формування комунікативної компетенції через розвиток міжособистісних, інтерактивних і презентаційних мовленнєвих умінь;

- 2) формування соціокультурної компетенції через розуміння різних аспектів культури країни, мова якої вивчається;
- 3) розвиток міждисциплінарних зв'язків та інформаційної культури засобами іноземної мови;
- 4) порівняльний аналіз іноземної мови й культури з рідною;
- 5) участь у діяльності багатомовної спільноти у школі і поза нею, готовність до освіти впродовж життя засобами іноземної мови (Bandeira de Mello, 2011; By the Year 2000, First in the World, 1991).

Повторно було прийнято Акт про початкову та середню освіту (the Elementary and Secondary Education Act (ESEA)), щоб гарантувати, що всі штати мають чіткі суворі стандарти для викладання всіх предметів на всіх рівнях. Багато освітніх цілей документа Жодної дитини поза увагою (No Child Left Behind (NCLB)), який був прийнятий за президентства Дж. Буша, базувався на принципах попередньої системи освіти (outcomes-based education), але враховував досягнення цілей, які не були виконані (Bandeira de Mello, Mapping State Proficiency Standards Onto the NAEP Scales).

Закон «Жодної дитини поза увагою» (No Child Left Behind Act, NCLB, 2001) передбачає, що кожний американський учень до 2014 р. досягне такого рівня навчальних досягнень, які відповідають державним освітнім стандартам (Abedi Jamal, 2014; Executive Summary of the No Child Left Behind Act of 2001, 2007; Levy, 2008).

Президент Джордж Буш запропонував No Child Left Behind 23 січня 2001 року. Його співавторами були Представники Джон Бонер (R-OH), Джордж Міллер (D-CA) та Сенатори Тед Кеннеді (D-MA) та Джид Грегг (R-NH). Палата представників Сполучених Штатів прийняла законопроект 13 грудня 2001 року (голосування 381–41), (Поливанова, 2010), а Сенат Сполучених Штатів прийняв його 18 грудня 2001 року (No Child Left Behind Act, 2007). Відповідно до федерального закону «Жодної дитини поза увагою» (No Child Left Behind Act of 2001) кожен штат повинен встановити власні стандарти навчання школярів, а також розробити і проводити щорічний тест для оцінки результатів навчання з математики й читання учнів 3–8 класів. Такі тести відстежують щорічний прогрес шкіл і штатів в досягненні встановлених стандартів різними групами учнів (за рівнем доходів сім'ї, етнічних груп, наявністю спеціальних освітніх потреб, ступеня володіння англійською мовою). Їхні результати широко поширюються і забезпечують підзвітність системи освіти перед суспільством.

Зарахування до закладів вищої освіти США здійснюється за результатами спеціального загальнофедерального тесту SAT або ACT. SAT (Scholastic Assessment Test) є тестом здібностей і перевіряє готовність

абітурієнта продовжувати навчання в виші. У цього тесту є версія SAT Subject Tests, яка перевіряє предметні знання відповідно до шкільної програми і враховується поряд коледжів. ACT (American College Testing) є предметно-орієнтованим тестом досягнень і також приймається багатьма вищими навчальними закладами.

Також США бере участь у міжнародних порівняльних дослідженнях якості освіти – PISA, TIMSS, PIRLS. Отримані дані використовуються для порівняння освітніх досягнень американських школярів з міжнародними стандартами. Національна програма оцінки прогресу в освіті NAEP (The National Assessment of Educational Progress), яка дає картину стану і тенденцій в результатах навчання американських школярів, служить підставою для розробки освітньої політики на рівні країни і штатів. Програма проводиться кожні два роки за репрезентативною вибіркою для учнів 4, 8 і 12 класів.

Національна оцінка прогресу в освіті NAEP (The National Assessment of Educational Progress) – це програма оцінки освітніх досягнень, що систематично проводиться на національному рівні, яка показує, що знають і вміють робити американські школярі в рамках конкретних предметних областей. Необхідність проведення такої великомасштабної оцінки закріплена в федеральному законодавстві (Public Law 100-297, 1988). За її проведення відповідає Національний центр статистики в області освіти, який є підрозділом Департаменту освіти США (National Center for Education Statistics) (National Center for Education Statistics, 2011).

За аналогічною схемою з 2002 року NAEP проводиться і на рівні великих міських округів (Trial Urban District Assessment). Результати національної оцінки прогресу в освіті уявляються двома основними способами – через середній бал тесту і рівні досягнень. Середній бал показує, що учень знає і вміє. Рівні досягнень показують, якою мірою результати учня відповідають очікуванням щодо того, що учень повинен знати і здатний робити (наприклад, застосовувати свої знання) (Поливанова, 2010).

Управління з вивчення англійської мови Департаменту освіти США повідомляє, що між 1990 і 2000 роками чисельність студентів, які вивчають *англійську мову як другу мову* в американських школах, подвоїлася з 2,2 мільйона до 4,4 мільйона осіб. Обмежене володіння англійською мовою (Limited English proficiency, LEP) – цей термін, що використовується в Сполучених Штатах, стосується людини, яка недосконало володіє англійською мовою, часто тому, що це не її рідна мова. Згідно з даними, зібраними Бюро перепису населення США і Бюро перепису населення США (the U.S. Census Bureau and Census Bureau American Community

Survey (ACS) American Community Survey, ACS), LEP-студенти становили 9% населення США у віці старше п'яти років. Визначення «обмеженого володіння англійською мовою» варіюється між Штатами і в межах округів штатів.

Відповідно до закону «Жодної дитини поза увагою» (No Child Left Behind Act of 2001), учні, які провчилися в школах США не менше трьох років, повинні бути протестовані (з читання) англійською мовою, і штати повинні щорічно оцінювати рівень знання англійської мови учнями з обмеженим знанням англійської мови (LEP).

Рівень володіння англійською мовою є важливою темою під час обговорення проблеми імміграції в США. Для тих жителів цієї держави, які не є громадянами за народженням, повне володіння англійською мовою асоціюється з хорошим рівнем життя та професійною мобільністю.

3. Мигалина зазначає, що є декілька груп освітніх проблем для дітей із сімей мігрантів, які проживають в США (Мигалина, 2017, с. 169).

Перша група проблем – лінгвістична, яка полягає в незнанні або недостатньому знанні англійської мови, що породжує інші когнітивні проблеми учнів (труднощі у вивченні інших предметів), а також соціальні проблеми (труднощі спілкування).

Друга група проблем нерозривно зв'язана з першою. Це – психолого-педагогічні проблеми, властиві сучасній організації процесу навчання дітей мігрантів в американських школах. Тому американські вчені пропонують запровадити в освітній процес обов'язковий *моніторинг рівня когнітивного академічного володіння англійською мовою*, організувати навчання на принципах особистісно-орієнтованого і диференційованого навчання.

Третя група проблем – це соціально-педагогічні проблеми (відхилення в поведінці, порушення у спілкуванні) (Мигалина, 2017).

Для вирішення цих всіх проблем в США пропонується низка заходів. Зокрема, доведена продуктивність побудови блочних програм. Створені державні і громадські програми підготовки дітей мігрантів. Програми містять два блоки: перший блок – лінгвістичний (вивчення англійської мови і використання рідної мови дітей в шкільній освіті); другий блок – соціально-культурний (історія США, знайомство з регіональною культурою, соціально-побутова адаптація) (Levy, 2008; Musella, Problems in policy implementation).

У США концепція конструктивного культурного плюралізму і мультикультурної освіти впливає на розвиток нових програм шкільної підготовки. Конструктивний культурний плюралізм ставить проблеми збереження представниками національних меншин власної культури і

підвищення їхнього соціального статусу шляхом інтеграції в основну культуру країни. Водночас педагоги повинні діяти так, щоби не змушувати учнів відмовлятися від власної культури, а також сприяти тому, щоб елементи культури етнічних меншин були відображені в основній культурі на рівні шкільних програм (Fuhrman, & Clune, 1988).

Вивчення англійської мови відбувається більш успішно при дотриманні таких організаційно-педагогічних вимог:

1) адміністрація створює команду педагогів для роботи з дітьми мігрантів, залучає до співпраці батьків, які працюють в тісному контакті з школою;

2) проводяться семінари для вчителів, де вони оволодівають необхідними знаннями, вміннями і навичками для продуктивного навчання дітей мігрантів;

3) розробляються і впроваджуються різні програми, які сприяють адаптації дітей; встановлюється індивідуальний для кожного учня рівень досягнень з урахуванням його можливостей;

4) підтримується зв'язок між рідною мовою і англійською, наголос робиться на цінності обох мов;

5) соціально-педагогічні проблеми дітей мігрантів вирішуються шляхом створення спеціальних центрів дозвілля і різних освітніх установ і закладів для дітей мігрантів, які допомагають їм в адаптації до культури і мови країни і одночасно збереженні рідних культурних традицій (Educating Americans for the 21 st century, 1983).

Головним джерелом інформації про результати національного моніторингу є сайт національних доповідей (The Nation's Report Card, <http://nationsreportcard.Gov>), на якому надаються всі результати NAEP у найрізноманітніший спосіб – графіки, діаграми, різні доповіді, бази даних і онлайн сервіси для конструювання різних звітів під запити конкретного споживача.

Як сказав Рід Пейдж (Rod Paige, U.S. Secretary of Education), американська система освіти повинна стати і залишатися найкращою в світі. Потрібно, щоб усі наші студенти досягли успіху. Президент хоче підняти всі школи на найвищий рівень. Важливим першим кроком є закон «Жодної дитини поза увагою», тому що цей Закон робить освіту більш інклюзивною, справедливою і успішною (No Child Left Behind Act, 2007, р.71).

Після 13 років і довгих дебатів закон «Жодної дитини поза увагою» (No Child Left Behind Act of 2001, NCLB) підійшов до кінця. 10 грудня був прийнятий новий закон під назвою «**Кожен студент досягає успіху**»

(«Every Student Succeeds Act»). Він замінює собою NCLB і усуває деякі з його найбільш спірних положень.

Закон «Кожен студент досягає успіху» відповідає на деякі ключові критичні зауваження NCLB. По-перше, NCLB занадто покладався на стандартизовані тести. Інша справа, що школи зіткнулися з суворими штрафами, коли всі їхні учні не були на шляху до досягнення кваліфікації на державних іспитах. Водночас новий закон зберігає деякі аспекти того, що *жодна дитина не залишається без уваги*. Наприклад, штати, як і раніше, зобов'язані звітувати про прогрес, досягнутий щодо традиційно недостатньо забезпечених дітей. Це стосується дітей, які отримують спеціальну освіту (American education at Glance. National Centre for Education Statistics, Obama to Seek Sweeping Change in 'No Child' Law).

Державна влада: відповідно до нового закону відповідальність за утримання шкіл в значній мірі переходить від федерального уряду до Штатів. Але федеральний уряд як і раніше забезпечує широкі рамки. Кожен штат повинен ставити цілі для своїх шкіл і оцінювати, як вони працюють. Штати також повинні розробити план поліпшення роботи шкіл, що зазнають труднощі або мають певну групу учнів, які недостатньо встигають.

Щорічне тестування: Штати, як і раніше, повинні перевіряти учнів з читання та математики один раз на рік з 3 по 8 класи, а також один раз в середній школі. І тільки 1-му відсотку всіх студентів можуть бути дані альтернативні тести.

Підзвітність: відповідно до нового закону штати тепер можуть враховувати при оцінці шкіл не тільки результати тестів учнів. Насправді вони повинні придумати хоча б ще одну міру. Інші заходи можуть включати такі речі, як безпека в школі і доступ до просунутої курсової роботи. Але успішність студентів як і раніше є найважливішим заходом за законом.

Звітність: Штати повинні продовжувати публічно повідомляти результати тестів та інші показники успішності учнів та шкільних успіхів щодо «підгруп» учнів. Сюди входять учні спеціальних навчальних закладів, представники меншин, особи, що живуть у злиднях, і ті, хто вивчає англійську мову.

Цілі в області професійної підготовки: відтепер Штати повинні встановлювати свої власні цілі в галузі професійної підготовки. Вони також придумують систему штрафів за те, що їх не дотримуються. Але федеральний уряд більше не вимагатиме від Штатів, щоб всі діти були кваліфіковані на державних тестах. Штатам також не доведеться виконувати федеральні цільові показники для підвищення результатів

тестів. Ці зміни усунуть суворі федеральні штрафи, з якими стикаються школи в рамках NCLB.

Комплексний центр з питань грамотності: новий закон передбачає створення Національного центру, який буде займатися питаннями читання для дітей з обмеженими можливостями, він включає в себе і дислексію. Центр стане інформаційним ресурсом для батьків і вчителів.

Програма грантів на навчання грамоті: «Кожен студент досягає успіху» (Every Student Succeeds Act, ESSA, 2015) забезпечує фінансування низки додаткових програм допомоги школам (Literacy Education Grant Program). Сюди входять дві важливі програми з читання та грамотності для студентів, які потребують більшої допомоги у цих сферах. Закон дозволяє Конгресу виділяти до 160 мільйонів доларів у вигляді грантів на навчання грамоті Штатам і школам. Гранти будуть фінансувати навчання основним навичкам читання, таким як фонологічна обізнаність і декодування. Це означає, що вчителі матимуть інструменти для навчання навичкам розуміння читання, як-от фонологічне усвідомлення, розшифровка та безперерійність читання. Штати зможуть звернутися до Міністерства освіти США, щоб отримати грант (U.S. Department of Education).

Шкільні інновації в рамках ESSA. Відповідно до ESSA школи як і раніше мають можливість гнучко навчати учнів по-різному. І шкільні інновації можуть допомогти дітям з відмінностями в навчанні і мисленні. Наприклад, ESEA підтримує універсальний дизайн для навчання (Universal Design for Learning, UDL). Це підхід, який пропонує студентам безліч способів вивчення одного і того ж матеріалу. UDL – це не тільки корисно для учнів за системою спеціальної освіти. Це дозволяє всім студентам використовувати різні методи, щоб показати, що вони знають. І це дає їм рівні шанси досягти успіху в школі. ESSA також закликає держави розширювати індивідуальне навчання (U.S. Department of Education). Це дозволяє дітям вчитися в своєму власному темпі і мати право голосу в тому, як і чому вони вчать.

ESSA виконує обіцянку забезпечити всім учням – від дошкільної до післяшкільної освіти, включаючи студентів з низьким доходом, студентів з різним кольором шкіри студентів, представників різних національних меншин, студентів з обмеженими можливостями, які вивчають англійську мову і інших історично маргіналізованих студентів – рівний доступ до мовної освіти, яка готує їх до коледжу, кар'єрі та життя.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, актуальність дослідження зумовлена вимогами пошуку шляхів удосконалення мовної освіти в Україні в умовах полікультурності,

поліетнічності, нових соціально-політичних завдань, необхідністю формування полікомунікативної особистості громадянина світу.

Література

1. Білецька І. О. Національні стандарти вивчення іноземних мов. *Наука XXI століття : відповіді на виклики сучасності* : зб. наук. пр. за матеріалами Міжнар. наук.-практ. конф., Бухарест, 17 трав. 2013 р. Бухарест, 2013. С. 31-36.
2. Мигалина З. І. Полікультурна освіта дітей мігрантів в США. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». 2017. Випуск 2 (41). С. 169.
3. Поливанова К. Н. Национальные и международные программы оценки качества образования : учеб. пособие. Москва : Логос, 2010. С. 17.
4. Abedi Jamal. «The No Child Left Behind Act and English Language Learners: Assessment and Accountability Issues» (PDF). Oregon Department of Education URL: http://www.cse.ucla.edu/products/reports_set.htm (дата звернення: 25.07.2014).
5. America – 2000. An Education Strategy.– Wash., D.C.: U.S. Gov. Printing Office, 1991. 34 p.
6. American education at Glance. National Centre for Education Statistics. Office of Education Research and Improvement. U.S. Department of Education. 1989. 12 p.
7. A First Look at the Literacy of America’s Adults in the 21st Century. U.S. Department of Education URL : <http://nces.ed.gov/naal/pdf/2006470.pdf> (дата звернення: 15.02.2016).
8. America–2000: an education strategy. Washington: U.S. Gov. Printing Office, 1991. 34 p.
9. Bandeira de Mello, V. Mapping State Proficiency Standards Onto the NAEP Scales: Variation and Change in State Standards for Reading and Mathematics, 2005–2009. National Center for Education Statistics, Institute of Education Sciences, U.S. Department of Education, Washington, DC. 2011.
10. By the Year 2000, First in the World. *Report of the FCCSET Committee on Education and Human Resources*, FY 1992 Budget Summary. Washington D. C., February 1991. 89 p.
11. Educating Americans for the 21 st century: A Plan of Action for Improving mathematics, science and technology education. Wash. : The Natural Science Board Commission on precollege education in mathematics, science and technology, 1983. 251 p.
12. Executive Summary of the No Child Left Behind Act of 2001. U.S. Department of Education, 2006. URL : www2.ed.gov/nclb/overview/execsumm.html (дата звернення: 05.12.2016).
13. Fact Sheet: No Child Left Behind Act. URL: <http://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases.html> (дата звернення: 01.10.2017).
14. Fuhrman S., Clune W. & Elmore R. Research on education reform: Lessons on the implementation of policy. *Teachers College Record*. 1988 Vol. 90. №2. P. 237-277.

15. Goals 2000 : Educate America Act : H. R. 1804. Official web site of the U. S. Department of Education. URL: <http://www.ed.gov/legislation/GOALS2000/> (дата звернення: 22.08.2018).
16. Levy H. M. Meeting the needs of all students through differentiated instruction: Helping every child reach and exceed standards. *The Clearing House*. 2008. V. 4. P. 161-164.
17. Musella D. Problems in policy implementation. In Holmes M., Leithwood K. & Musella (Eds.) *Educational policy for effective schools*. Toronto, Canada: The Ontario Institute for studies in education. P. 93-111.
18. National Center for Education Statistics. *The Nation's Report Card: Civics 2010*. Institute of Education Sciences, U.S. Department of Education, Washington, D.C. 2011.
19. No Child Left Behind Act: Text, Interpretation and Changes. Editor Olivert Damian P. Nova Science Publishers, Inc. New York. 2007. P. 70.
20. Obama to Seek Sweeping Change in 'No Child' Law. URL: <http://www.nytimes.com/2010/02/01/education/01child.html?page> (дата звернення: 11.12.2017).
21. Public Law 100-297. *National Assessment of Educational Progress Improvement Act* (Article No. USC 1221). Washington, DC. 1988.
22. Strickland C. A. Tools for high quality differentiated instruction. Virginia : Association for Supervision and Curriculum Development. 2007. 97 p.
23. U.S. Department of Education. URL: www.ed.gov/about/overview/budget/statetables/index.html (дата звернення: 15.06.2014).

References

1. Beletska, I. O. (2013). Nazional'ny standarty vyvchennya inozemnyrkh mov. [National standards for learning foreign languages]. *Nauka 21 stolittya: Vidpovidi na vyklyky suchasnosti*: sb. nauk pr. za materialami Mezhdunar. nauk.-prakt. konf. (Bucharest, May, 17, 2013). Bucharest, 31-36 (ukr).
2. Migalina, Z. I. (2017). Polikultura osvita ditei mihrantiv v SShA. [Polycultural education of children of migrants in the USA]. *The Scientific bulletin of the Uzhhorod university*. Series: "Pedagogics. Social work", 2 (41), 169 (ukr).
3. Polivanova, K. N. (2010). *Natsional'nye i mezhdunarodnye programmy otsenki kachestva obrazovaniya: ucheb. posobie* [National and international programs of assessment of quality of education: studies. grant]. Moscow: Lagos (rus).
4. Abedi Jamal. "The No Child Left Behind Act and English Language Learners: Assessment and Accountability Issues". Oregon Department of Education. Retrieved from http://www.cse.ucla.edu/products/reports_reports_set.htm (date of appeal: 25.07.2014) (eng).
5. *America – 2000. An Education Strategy* (1991). Wash., D.C.: U.S. Gov. Printing Office (eng).
6. *American education at Glance. National Centre for Education Statistics* (1989). Office of Education Research and Improvement. U.S. Department of Education (eng).

7. *A First Look at the Literacy of America's Adults in the 21st Century*. U.S. Department of Education. Retrieved from <http://nces.ed.gov/naal/pdf/2006470.pdf> (date of appeal: 15.02.2016) (eng).
8. *America–2000: an education strategy* (1991). Washington: U.S. Gov. Printing Office (eng).
9. Bandeira de Mello, V. (2011). *Mapping State Proficiency Standards Onto the NAEP Scales: Variation and Change in State Standards for Reading and Mathematics, 2005–2009*. National Center for Education Statistics, Institute of Education Sciences, U.S. Department of Education, Washington, DC.
10. By the Year 2000, First in the World (1991). *Report of the FCCSET Committee on Education and Human Resources*, FY 1992 Budget Summary. Washington D. C., February 1991 (eng).
11. *Educating Americans for the 21 st century: A Plan of Action for Improving mathematics, science and technology education* (1983). Wash.: The Natural Science Board Commission on precollege education in mathematics, science and technology (eng).
12. *Executive Summary of the No Child Left Behind Act of 2001*. U.S. Department of Education (2006). Retrieved from www2.ed.gov/nclb/overview/execsumm.html (eng).
13. *Fact Sheet: No Child Left Behind Act*. Retrieved from <http://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases.html> (eng).
14. Fuhrman, S., Clune, W., & Elmore, R. (1988). Research on education reform: Lessons on the implamentation of policy. *Teachers College Record, Vol. 90, 2, 237-277* (eng).
15. Goals 2000: Educate America Act: H. R. (1804). *Official web site of the U. S. Department of Education*. Retrieved from http://www.ed.gov/legislation/GOAL_S2000/ (eng).
16. Levy, H. M. (2008). Meeting the needs of all students through differentiated instruction: Helping every child reach and exceed standards. *The Clearing House, V. 4., 161-164* (eng).
17. Musella, D. Problems in policy implementation. In Holmes, M., Leithwood, K. & Musella (Eds.) *Educational policy for effective schools*, 93-111. Toronto, Canada: The Ontario Institute for studies in education (eng).
18. National Center for Education Statistics (2011). *The Nation's Report Card: Civics 2010*. Institute of Education Sciences, U.S. Department of Education, Washington, D.C. (eng).
19. *No Child Left Behind Act: Text, Interpretation and Changes* (2007). Olivert, Damian P. (Ed.). Nova Science Publishers, Inc. New York. P. 70 (eng).
20. Obama to Seek Sweeping Change in 'No Child' Law. Retrieved from <http://www.nytimes.com/2010/02/01/education/01child.html?page> (date of appeal: 11.12.2017) (eng).
21. Public Law 100-297 (1988). *National Assessment of Educational Progress Improvement Act (Article No. USC 1221)*. Washington, DC. (date of appeal: 22.08.2018) (eng).

22. Strickland, C. A. (2007). *Tools for high quality differentiated instruction*. Virginia: Association for Supervision and Curriculum Development. 97 p. (eng).
23. U.S. Department of Education date. Retrieved from www.ed.gov/about/overview/budget/statetables/index.html (date of appeal: 15.06.2014) (eng).

ИННОВАЦИОННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ ОРГАНИЗАЦИИ ЯЗЫКОВОГО ОБРАЗОВАНИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ МЕНЬШИНСТВ В США В НАЧАЛЕ XXI ВЕКА

О. Е. Крсек

В статье обоснованы современные подходы к организации языкового образования национальных меньшинств в условиях поликультурности американского общества, сделан анализ организации языкового образования национальных меньшинств в системе языковой политики США в начале XXI века согласно ряду государственных законов: «Америка – 2000: образовательная стратегия», «Ни одного ребенка без внимания», «Каждый студент достигает успеха» и нормативных документов. Охарактеризованы образовательные стандарты в изучении иностранных языков в XXI веке. Проанализированы группы образовательных проблем у детей из семей мигрантов, проживающих в США. Охарактеризованы организационно-педагогические требования к изучению английского языка представителями национальных меньшинств.

Так как английский язык выступает в двух ролях – первого языка (родного) и второго языка (для представителей этнических меньшинств), то построение справедливой языковой политики в полиэтническом американском социуме способствует созданию единого лингвокультурного пространства, а принадлежит гражданам к единому лингвокультурному пространству формирует языковую политику в системе образования США.

Ключевые слова: языковое образование, языковое разнообразие, плюралистическое общество, культурно-этническая идентичность, языковая политика, языковая идеология, образовательные стандарты, национальные меньшинства.

INNOVATIVE TRENDS IN ORGANIZATION OF LANGUAGE EDUCATION OF NATIONAL MINORITIES IN USA AT THE BEGINNING OF XXI CENTURY

O. Ye. Krsek

The article substantiates the modern approaches to the organization of language education of national minorities in the context of the multiculturalism of American society, analyzes the organization of language education of national minorities in the system of language policy in the USA at the beginning of the XXI century according to a number of state laws: “America - 2000: educational strategy”, “No Child Left Behind

Act”, “Every Student Succeeds Act” and regulatory documents. The educational standards in the study of foreign languages in the XXI century are characterized. Since the English language plays two roles – the first (native) language and the second language for ethnic minorities, the construction of a fair language policy in the multi-ethnic American society contributes to the creation of a single linguistic and cultural space, and citizenship of a single linguistic and cultural space forms a language policy in the US education system. The groups of educational problems of children from migrant families living in the USA are analyzed. The organizational and pedagogical requirements for the study of English by representatives of national minorities are characterized.

Key words: *Language education, linguistic diversity, pluralistic society, cultural and ethnic identity, language policy, linguistic ideology, educational standards, national minorities.*

Крсек Ольга Євгенівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завкафедри іноземних мов та професійної комунікації Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (Северодонецьк, Україна). E-mail: krsek@i.ua

Krsek Olga Yevgenivna – Ph.D – in Pedagogy, Head of Foreign Languages and Professional Communication Department of Volodymyr Dahl East Ukrainian National University (Severodonetsk, Ukraine). E-mail: krsek@i.ua